

2013

Mgr. Vlasta Ondrová, ZO ČSOP Pantoflíček

2015

Mgr. Marie Kordulová, LÍSKA, z.s.

2016

Mgr. Miroslav Janík,
ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky

CENA ZA PŘÍNOS K ROZVOJI ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTY VE ZLÍNSKÉM KRAJI ZA ROK 2024, XXIV. ROČNÍK

ZLÍN, 23. ŘÍJNA 2024

Cena je vyhlašována od roku 2001. V roce 2024 je udělována v 10 kategoriích:

1. Osobnost EVVO ve Zlínském kraji
2. Ředitel školy / manažer nevládní neziskové organizace
3. Koordinátor EVVO, pedagog, lektor
4. Pracovník/dobrovolník nevládní neziskové organizace
5. Veřejná správa / politik
6. Žák základní/střední školy
7. Podnikatelský sektor
8. Škola / školské zařízení / nevládní nezisková organizace
9. Projekt / aktivita / program v oblasti EVVO
10. Objev roku v oblasti EVVO – jednotlivec/organizace

Nominováni mohli být jednotlivci: ředitelé a pedagogové škol a školských zařízení, školní koordinátoři EVVO, vedoucí zájmových kroužků a oddílů, pracovníci a dobrovolníci středisek ekologické výchovy, pracovníci a členové nevládních neziskových organizací, pracovníci úřadů a institucí, členové zastupitelstev a komisí, zástupci podnikatelské sféry, studenti, novináři, osobnosti, které se významně, dlouhodobě a systematicky zasloužily o rozvoj environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji.

Nominovány mohly být organizace: školy, školská zařízení, neziskové organizace, které dlouhodobě a koncepčně vykonávají činnosti či realizují projekty v oblasti EVVO a ovlivňují tak dění ve svém okolí.

Nominován mohl být projekt, realizovaný na území Zlínského kraje (financovaný z různých zdrojů), který svým pojetím a rozsahem významně obohatil činnost školy, organizace, obce či regionu, byl prezentován veřejnosti a byl úspěšně realizován v plném rozsahu.

Nominován mohl být jednotlivec či organizace, kteří vykonali významný počín nebo realizovali zajímavý projekt či program v oblasti EVVO.

Za rok 2024 bylo nominováno 25 osobností, škol a školských zařízení, organizací a projektů.

Nominace posuzoval řídicí výbor Lísky rozšířený o osobnosti EVVO na svém jednání dne 1. 10. 2024.

Základními kritérii pro udělení ceny je význam a konkrétní změna pro školu, organizaci, místní společenství, mikroregion či region, inspirativní a motivační přesah za hranice školy či organizace a dlouhodobý přínos (s výjimkou kategorie 6 a 10).

Držitelé Ceny EVVO v kategorii osobnost:

- **Mgr. Marie Krestová**, ZŠ Videčská, Rožnov p. R. (2001)
- **Mgr. Vlasta Ondrová**, EC Pantoflíček, Dolní Němčí (2002)
- **Mgr. Miroslav Janík**, ČSOP Kosenka (2003)
- **Mgr. & Ing. Jarmila Gabrielová**, SPŠ strojní Vsetín (2004)
- **Milan Orálek**, Ochránci přírody Val. Meziříčí (2005)
- **Eva Šablíková**, Dětský domov Smolina / KOSENKA Valašské Kloubouky (2006)
- **Bc. Pavlína Kolínková**, KOSENKA Valašské Klobouky (2007)
- **Mgr. & Ing. Jana Tesařová**, Centrum Veronica Hostětín (2008)
- **Mgr. Marie Kordulová**, LÍSKA, z.s. (2009)
- **RNDr. Jarmila Dupejová**, Krajský úřad Zlínského kraje (2010)
- **Mgr. Milena Kovaříková**, Zlínský kraj (2011)
- **Mgr. Marie Kordulová**, LÍSKA, z.s. (2012)
- **PhDr. Jaroslava Ševčíková**, ZŠ Vsetín, Sychrov 97 (2013)
- **Marie Petrů, DiS.**, ředitelka, Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí n. M., lektorka LÍSKY, z.s (2014)
- **Mgr. Petra Handlová-Kraváčková**, Středisko volného času Klubko Staré Město, CEV Žabka (2015)
- **Mgr. Lenka Pavelčíková**, Přírodovědné centrum Trnka, DDM Šikula Uherské Hradiště, lektorka LÍSKY, z.s. (2016)
- **Mgr. Monika Havlásková**, ředitelka, Středisko volného času Klubko, Staré Město, členka a lektorka LÍSKY, z.s. (2017)
- **Mgr. Liběna Dopitová**, učitelka, školní koordinátor EVVO, Základní škola Vsetín, Rokytnice 436 (2018)
- **Mgr. Jaroslav Hlinský**, ALCEDO – středisko volného času Vsetín (2019)
- **RNDr. Alan Urc**, Krajský Úřad Zlínského kraje (2020)
- **Bc. Radka Brtišová** (2021)
- **Ing. Jaroslav Hrabec** (2022)
- **Ing. Milan Drgáč** (2023)

Nominováni byli:

» **Bc. Zuzana Čevelová**

Farmářka, lektorka

DDM Uherské Hradiště, Purkyňova 494, p.o., Pracoviště Přírodovědné centrum Trnka
Purkyňova 494, 686 06 Uherské Hradiště

Je lektorem badatelských a přírodovědných kroužků na přírodovědném centru Trnka. Programy obohacuje o své zkušenosti v zemědělství, konkrétně v chovu zvířat a zpracování produktů (sýry, tvaroh, povidla, med a další).

V letošním roce vede nově otevřený kroužek Malý farmář.

Aktivně se zapojuje do přípravy a realizace akcí pro veřejnost, příměstských táborů a výukových programů.

» **Mgr. Michaela Viazanko**

ZŠ a MŠ Karolinka

Učitelka základní školy, která iniciuje a podporuje EVVO ve škole, připravila a zajistila pro své kolegy a pedagogy okolních škol dva workshopy Učíme se venku, založila příruční tematickou knihovničku ve sborovně školy.

Nominován byl:

» **PaedDr. Petr Chytil**

Včelaři Vsetín / Emeritní ředitel ZŠ Vsetín, Rokytnice

V době, kdy působil na pozici zástupce ředitele a později ředitele školy v Rokytnici, stál za celou řadou projektů a aktivit školy. Vždy podporoval a svou pracovitostí a zaujetím inspiroval své kolegy i žáky. Škola má jednu s prvních přírodních školních zahrad v regionu, dlouhodobě se profiluje zaměřením na EVVO, je zapojena do významných programů, např. GLOBE, Les ve škole, Badatelé, Fairtradová škola, Světová škola atd.

V Arboretu Semetín se podílí na správě včelstva, je hlavním organizátorem tematických akcí pro veřejnost, odbornou veřejnost i rodiny s dětmi. Druhým rokem je lektorem lískových programů pro MŠ a ZŠ. Je autorem projektu výukového včelína, spoluautorem při samotné realizaci. S kolegou Petrem Vičanem je klíčovou postavou včelařských akcí. Je také autorem mnoha nápadů na inovaci a popularizaci arboreta, včetně popularizace v médiích. Sám je vášnivý včelař a jeho postupy a med sbírají ocenění na významných akcích včelařů.

Nominováni byli:

» **Ing. Marie Křiváková**

Ředitelka Centra Veronica Hostětín

ZO ČSOP Veronica, Centrum Veronica Hostětín, Hostětín 86, 68771

Dlouhodobě a systematicky se věnuje propojování EVVO se sociálními oblastmi, podporou místní ekonomiky a environmentálnímu sociálnímu podnikání. V řadě projektů zaměřujících se na tyto oblasti působila a působí jako koordinátorka, hybatelka a studnice nápadů. Její neutichající chuť pomáhat tam, kde je třeba, je obdivuhodná.

» **Mgr. Blanka Palátová**

Základní škola a Mateřská škola Choryně, okres Vsetín, p.o.

Choryně 116, 756 42, e-mail: zschoryne@email.cz

Paní ředitelka, Mgr. Blanka Palátová, se dlouhodobě věnuje rozvoji EVVO v naší ZŠ a MŠ Choryně. Neustále vyhledává nové projekty, které jsou zajímavé jak pro zaměstnance, tak pro žáky ZŠ a děti MŠ. Obohacuje tím nejen osobnosti nás všech, ale celkově směřování ZŠ a MŠ Choryně. Podporuje lásku a péči o přírodu u každého, kdo prošel základní a mateřskou školou nebo se účastní akcí, které pod jejím vedením pořádáme pro širokou veřejnost. Akce, zaměřené na EVVO, jsou vyhledávané a dle zpětných vazeb i velmi oblíbené. Podporuje inspirativní zázemí, je hybnou silou přeměny prostředí v budově i školní zahradě. Je absolventkou specializačního studia pro koordinátory EVVO.

» **Mgr. Livia Popesková**

Mateřská škola Zlín, Sokolská 3961

Paní ředitelka se dlouhodobě věnuje rozvoji EVVO v MŠ Zlín, Sokolská. Aktivně vyhledává programy a nové projekty, inspiruje a podporuje své kolegy a motivuje děti. Podporuje inspirativní zázemí a vybavení MŠ, je hybnou silou přeměny školní zahrady i tvorby výukových materiálů a pomůcek.

Je absolventkou specializačního studia pro koordinátory EVVO.

» **Ekologická olympiáda středoškoláků Zlínského kraje - letos 30. ročník**
pořadatel: Gymnázium Valašské Klobouky • koordinátor projektu: Bc. Radka Brtišová

Ekologická olympiáda je tradiční celostátní týmová soutěž pro středoškoláky. Je zaměřená na ekologii, ochranu přírody a péči o životní prostředí. Soutěžící tak mají možnost se setkat s odborníky z praxe a tím tak propojit teoretické znalosti s využitím v praxi. Cílem je také setkávání studentů s podobnými zájmy a zaměřením, řešit praktické úkoly přímo v terénu a trávit společný čas venku. Soutěž je respektovaná vysokými školami a soutěžící mohou získat body k přijímacímu řízení

Celostátním pořadatelem Ekologické olympiády je Český svaz ochránců přírody www.csop.cz, a realizátorem Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP www.smop.cz, spoluvyhlašovatelem je každoročně Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz

» **Vzdělávací prvky v Arboretu Semetín**

Městské lesy Vsetín, s.r.o., Komise životního prostředí města Vsetín

Arboretum Semetín je zařízením Městských lesů Vsetín, s. r. o.

Na ploše 8,1 hektaru nabízí návštěvníkům na osm set druhů dřevin z celého světa.

V areálu je několik zajímavostí: výukový včelín, venkovní učebnu, kaskádu tůňek a nově také tzv. stezku bosou nohou, která tak doplnila jedinečné zázemí, které využívají v rámci environmentálního vzdělávání zejména děti z mateřských a základních škol, ale i široká veřejnost. Podrobnější informace na webu www.arboretumsemetin.cz.

Nominováni byli:

» **Tradiční kosení bělokarpatských luk, škola ochrany přírody a krajiny
ZO ČSOP KOSENKA • Brumovská 11, 766 01 Valašské Klobouky, kosenka@kosenka.cz**

Tradiční čtrnáctidenní akci na začátku července pořádá KOSENKA již přes 40 let. Vzácné horské louky v okolí Valašských Klobouk se tradičně sečou kosou. Přijďte se, ať už na den, týden či dva týdny! Naučíte se kosit, užijete si pobyt v krásné přírodě Bílých Karpat. Hodně se dozvíte, odpočínáte si od civilizace, protáhnete tělo, pomůžete přírodě. Můžete vzít i děti, čeká je zajímavý program v přírodě. Přijet můžete na libovolný počet dní.

Letos se konal již 44. ročník oslavil tradici a udržoval živé společenství Přírody, Člověka, Bílých Karpat, Valašska i Světa.

Přijďte si připomenout staletí rozvoje aj úpadku, aj záchranu bělokarpatské krajiny, hrozby aj naděje, spojení krajiny a citu lidí pro přírodu. Přijďte, kdo chcete obnovovat aj sebe životem s přírodou. Vítáme dávné účastníky i spolupráci rodičů s dětmi. Přijďte zdraví, zdravější odjedete :-)

» **Projekt „PRO KRAJÁNKY“**

**Základní škola a Mateřská škola Choryně, okres Vsetín, p.o.
Choryně 116, 756 42, e-mail: zschoryne@email.cz**

Již delší dobu se škola věnuje globálním problémům a GRV (globální rozvojové vzdělávání) se stalo v průběhu let již přirozenou součástí vzdělávání. Od roku 2020 má škola titul „Světová škola“. Každým rokem se žáci 5. ročníku stávají ambasadory, volí si vlastní projekt, na kterém pracují celý rok a řeší globální problém lokálně, tak i s globálním přesahem.

Ve školním roce 2023/2024 si ambasadory – žáci 5. ročníku (Matyáš, Boris, Jana a Viola) sami zvolili problém, který se zabíral hned několika tématy GV:

- Globalizace a propojenost světa
- Migrace ve světě
- Základní lidská práva, dětská práva, práva menšin
- Rovné příležitosti a respekt k jinakosti
- Globální výzvy a cíle udržitelného rozvoje – jako odstranění chudoby a snížení nerovností ve světě, kvalitní vzdělání, odpovědná výroba a spotřeba
- Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

Žáci ZŠ a MŠ Choryně se v tomto školním roce věnovali konkrétně podpoře krajanů žijících v oblasti Banátu v Rumunsku. Zjišťovali informace o této oblasti, o krajancích, životních podmínkách, o úrovni školství atd. Vybavení škol je zde na nízké úrovni, proto byl uskutečněn plán zaměřený na zlepšení jejich sportovního vybavení. Dílčími cíli bylo také navázat kontakty s krajanem pro případné vzájemné návštěvy, spolupráci a ve svém okolí (ZŠ, v rodinách, v obci Choryně a okolí...) šířit povědomí o problému a také o odpovědné spotřebě. Za těmito účely žáci 5. ročníku zorganizovali dva bazárky, jeden s hračkami (před Vánoci) a druhý se sportovním vybavením (při závěrečné veřejné akci). Projekt byl završen právě akcí „Letní olympiáda“, které se účastnilo až 200 lidí. Na té ambasadory seznámili přítomní s celým projektem. Za získaný výtěžek ze všech akcí se nakoupilo sportovní vybavení, které i spolu s milými dopisy putovaly do ZŠ v Gerniku a Eibenthalu v rumunském Banátu.

Nominováni byli:

» **Mgr. Veronika Stočková
VIS Bílé Karpaty**

Vystudovala studijní program Ekologie a ochrana prostředí, studijní obor Ochrana přírody UP Olomouc, doplňující pedagogické studium k získání učitelské způsobilosti pro předmět ochrana životního prostředí na SŠ. Absolvovala řadu seminářů a kurzů pro lektory EVVO. Byla a je členkou projektových týmů Sluňákova, Lísky, VIS Bílé Karpaty a Ekocentra Veliková. Působí jako lektorka vzdělávacích programů pro pedagogy a veřejnost, programů pro děti. Podílí se na tvorbě programů a výukových materiálů.

» **Mgr. Veronika Jurčáková
Dutohlávky Vizovice, www.dutohlavky.cz**

Vystudovaný Evoluční biolog a ekolog, lektorka a tvůrkyně programů EVVO a zážitkových vycházek. Nadšená tanečnice swingových tanců a někdy i jejich lektorkou. Miluje tvoření všeho druhu. Pracovala na Lipce Brno, pracoviště Rozmarýnek, v Lísce z.s., Envicentru Pro krajinu Vysoké Pole a Ekocentru Na Pasece Veliková. Je porotkyní Ekologické olympiády středoškoláků ve Zlínském kraji a v národním kole, má za sebou mnoho táborů a jiných aktivit pro děti.

Sama o sobě říká: Jsem malá velká „dutohlávka“. Svět kolem mě nepřestává zajímat a fascinovat. Věřím, že jsem toho již mnoho poznala, ale také jsem si jista, že mám ještě mnoho poznání před sebou. Pomyslný trychtýř chuti poznávat svět mám stále otevřen. Ráda do své prostorné nejkuli duté hlavy přilévám poznání každého dne.

Nominováni byli:

» Mgr. Markéta Šobáňová

Rodinné centrum Valašské Klobouky, z.s.

O Markétě můžeme bez nadsázky říct, že je to multipotenciální žena.

Psycholožka, koordinátorka RC Kaštánek, Komunitní školy Pomněnka, vedoucí turistického oddílu a také máma 6 dětí.

Po příchodu na Valašsko až z daleké Prahy se přes chov ovcí a péči o hospodářství, stala zakladatelkou Rodinného centra ve Valašských Kloboukách. Poté zaštiťovala a stála u zrodu Dětského lesního klubu Vrběnka, který funguje na bázi lesní pedagogiky, kdy děti předškolního věku tráví většinu dne venku v přírodě.

Postupně vrběnkové děti dorostly do školního věku a tak znovu stála a byla u zrodu Komunitní školy Pomněnka. Děti zde nesedí jen v lavicích, ale učí se v přírodě, cestováním, poznáváním, zkrátka reálným životem.

Turistický oddíl, který Markéta vede a založila, je dalším pokračováním její cesty vzdělávání dětí. Tráví s nimi intenzivní čas venku, v přírodě, kdy se učí putovat, orientovat v mapě, uzlovat, spát pod širákem, postarat se zkrátka o sebe v přírodě a poznávat stromy, ptáky, rostliny.

A nadto je také výborná psycholožka, terapeutka. Určitě by vás všechny ráda také pozvala do „své“ poustevny nad Tichovem, kde může kdokoliv přijet pobýt do klidu a ticha uprostřed přírody.

» PaedDr. Petr Chytil

Včelaři Vsetín / Emeritní ředitel ZŠ Vsetín, Rokytnice

V době, kdy působil na pozici zástupce ředitele a později ředitele školy v Rokytnici, stál za celou řadou projektů a aktivit školy. Vždy podporoval a svou pracovitostí a zaujetím inspiroval své kolegy i žáky. Škola má jednu s prvních přírodních školních zahrad v regionu, dlohodobě se profiluje zaměřením na EVVO, je zapojena do významných programů, např. GLOBE, Les ve škole, Badatelé, Fairtradová škola, Světová škola atd.

V Arboretu Semetín se podílí na správě včelstva, je hlavním organizátorem tematických akcí pro veřejnost, odbornou veřejnost i rodiny s dětmi. Druhým rokem je lektorem lískových programů pro MŠ a ZŠ. Je autorem projektu výukového včelína, spoluautorem při samotné realizaci. S kolegou Petrem Vičanem je klíčovou postavou včelařských akcí. Je také autorem mnoha nápadů na inovaci a popularizaci arboreta, včetně popularizace v médiích. Sám je vášnivý včelař a jeho postupy a med sbírají ocenění na významných akcích včelařů.

» Josef Zádrapa

Včelaři Vsetín

V Arboretu Semetín se podílí na správě včelstva, akcích pro veřejnost, odbornou veřejnost i rodiny s dětmi. Druhým rokem je lektorem lískových programů pro MŠ a ZŠ, kdy obětavě věnuje svůj čas a odborné znalosti vzdělávání dětí.

Nominováni byli:

» Základní škola Záhorovice, okres Uherské Hradiště

Záhorovice 164, Záhorovice 687 71 skola@zszahorovice.cz • Ředitelka Mgr. Magdalena Kočicová

Základní škola Záhorovice je příkladem vesnické školy, která své žáky vede k ochraně životního prostředí. Díky cíleným aktivitám a pravidelnému pobytu žáků venku v přírodě v rámci vyučování i družiny podporuje škola žáky k místně zakotvenému učení. V minulém školním roce se škola umístila na 2. místě ve Zlínském kraji v programu Recyklohraní aneb uklidme si svět. Škola se také aktivně zapojuje do dalších projektů souvisejících s environmentálními tématy – například do projektu Proměny přírody aneb nebojme se vědy.

» Potravinová banka ve Zlínském kraji, z. s.

Hrbová 1561, 755 01 Vsetín, kovarova@pbzk.cz • Ředitelka Ing. Vendula Kovářová

Přínos pro Zlínský kraj spatřujeme v naší soustavné činnosti, díky které učíme lidi, firmy, děti a prodejce neplýtvat. Mezi naše zachráněné produkty patří především potraviny, ale také drogerie, spotřební zboží, oděv apod. Organizace, které od nás zboží odebírají, vzděláváme v tom, že musí učit klienty nejprve zpracovat jídlo, které podléhá zkáze. Bylo zažito, že naši odběratelé chtěli přijímat pouze sbírkové potraviny. Troufáme si říct, že jsme udělali kus práce v environmentálním směru a za poslední roky zachraňujeme stovky tun jídla a drogerie. Přičemž pořádání sbírek je doplňkovou činností. Do skladu přijímáme běžně žáky, studenty, zájmové skupiny či se účastníme vzdělávacích akcí na veřejnosti. V současné chvíli máme na stavebním úřadě projekt, díky kterému bychom měli být schopni zrekonstruovat sklad, který jsme si pořídili v Liptále. Součástí skladu bude tzv. transformační kuchyň a vzdělávací prostory, kde budeme učit veřejnost, jak zpracovávat potraviny – sušení ovoce, marmelády, pečení, mošty apod.

„Věříme, že jsme udělali kus práce v posledních letech, díky kterému spousta obyvatel ve Zlínském kraji si váží jídla. . .“

» Rodinné centrum Valašské Klobouky, z.s.

Vedoucí Mgr. Markéta Šobáňová

Rodinné a komunitní centrum Kaštánek je nezisková organizace, která sdružuje aktivní rodiče, děti a přátele, kteří chtějí žít život naplno ve svobodě a zodpovědnosti k sobě samým a ke svému okolí. Chtějí tvořit a radovat se ze společného díla spolu se svými dětmi. Vytvářejí ve světě místo, kde vládne respekt, úcta, soucit, bezpečí a láska. Otevřeno mají pro každého, komu se tam líbí. Komunitní se centrum jmenuje proto, že její vytváří celá komunita. Členem komunity se může stát kdokoliv. Každý pak do společného díla vkládá to, co umí a chce realizovat.

„Narodila se komunita, která má obrovský potenciál a vztahy v ní jsou založené na důvěře, svobodě a vnitřní zodpovědnosti,“ říká Markéta Šobáňová, iniciátorka založení Kaštánku

Komunitní centrum slouží jako místo pro setkávání, odpočinek a vzájemné obohacení. Vytváří prostor pro komunitní projekty, se kterými přicházejí iniciátoři – návštěvníci centra. V minulých letech se tímto způsobem zrodila např. lesní školka Vrběnka a komunitní škola Pomněnka, kde se uplatňují prvky zážitkové pedagogiky. Děti umí vyjádřit to, co cítí a učí se naslouchat druhým. Jsou vedeny v lásce k přírodě a učí se vnímat její zákonitosti a moudrost. Příroda je pro ně ta nejlepší interaktivní učebna pod širým nebem.

Věříme, že každodenní kontakt s přírodou vyzbrojí děti do života nejlépe. Snažíme se o individuální přístup k dětem i k jednotlivým rodinám. Děti vedeme k vnitřní svobodě a zodpovědnosti. Děláme věci, které souvisí s reálným životem – meleme obilí, děláme mošt, zelí a dokonce vaříme na ohni. A na filozofii a fungování se podílejí i rodiče. Scházíme se pravidelně celá komunita na tradičních slavnostech jednou za měsíc.

Nominováni byli:

» Mgr. Ludmila Rumánková Mužikovská

AGROFYTO spol. s.r.o., www.agrofyto.cz

Krásná žena, maminka tří dětí, manželka, kamarádka, skvělá kuchařka, zahradnice, milovnice horské turistiky, procházek po valašské krajině, podnikatelka, vedoucí prodeje a organizace exkurzí ve společnosti AGROFYTO, vedoucí skautského střediska – skautů z Lidečka a Horní Lidče, skautská vedoucí Vlčat a Světlušek, lektorka, projektová manažerka. Vystudovala UP Olomouc.

Organizuje exkurze na farmu, programy pro skupiny dětí i dospělých, je hlavní postavou Hospodářských dnů u nich na farmě.

AGROFYTO je ekologická rodinná farma, která hospodaří v podhorské oblasti Valaška na 1020 ha půdy. Produkuje maso a mléko v kvalitě BIO. Vznik v roce 1994, letos tedy slaví 30 let! Hlavní myšlenkou společnosti je návrat k původnímu způsobu hospodaření našich prarodičů. Je pro nás stěžejní pracovat v souladu s přírodou, proto je ekologický způsob hospodaření nevhodnější a našemu postojí nejbližší.

» Radek a Zuzana Fryzelkovi

KVĚTOMLUVA, s.r.o.

Zuzana a Radek Fryzelkovi vybudovali bylinkové království na jihu Valaška, v nejsevernější části CHKO Bílé Karpaty. Většina z nás má nějaké životní sny, ale jen málokdo se je pokusí zrealizovat. Oni se o to pokusili. „*Naším snem bylo po škole dělat něco smysluplného pro lidi, valašskou krajinu, přírodu a ukázat, že i ekologickým zemědělstvím se lze na valašských kopcích uživit. Nápadů jsme měli hodně, ale finance samozřejmě žádné. Měli jsme ale vlastní, krásný 1,5 ha pozemek na kopci a obrovské nadšení do práce.*“

Nejprve v roce 2014 sami opravili velmi starou valašskou roubenou sušírnu ovoce a bylin, doslova ji zachránili před zánikem. **Rok 2023 přinesl vyznamenání práce a úsilí** – získali prestižní ocenění **Nejlepší ekologické farmy za rok 2023**.

Pěstují na 50 druhů rostlin, hlavními výrobky jsou BIO bylinné čaje, bylinné koupele, bylinné elixíry a přes sezónu spolupráce s kvalitními hotely a restauracemi, kterým vozili čerstvé byliny, jedlé květy a zeleninu. Farma je oblíbeným místem exkurzí.

Vize do nejbližší budoucnosti? *Chtěli bychom, aby naše Květomluva svými hodnotami, nejen stále zůstala Květomluvou, ale dále je rozvíjela a posunovala dále. U bylinných čajů vznikne „prémiová limitní podznačka Květomluva Fryzelkovi, u kterých bude zárukou, že minimálně 95 % surovin v nich bude z naší vlastní produkce z Vlachovic. Budeme pracovat na dalších našich nových výrobcích z řady potravinářských, AIP a částečně i z řady kosmetické. Rádi bychom naše výrobky rozšířili i o věci, které si u nás nedokážeme vypěstovat a zpestřili náš e-shop i o další výrobky našich skamaráděných farem a partnerských firem.*

» Ing. Jiří Trezner

Muzeum regionu Valaško, p.o.

Vizionář v rozumné ochraně přírody. Mnohaletý vedoucí Odboru Životního prostředí ve Vsetíně, v současnosti zaměstnanec Muzea regionu Valaško, p.o., který má na starosti řízení investičních projektů muzea, ekologickou výchovu a vzdělávání, popularizaci techniky, ale zejména ochranu přírody.

Je možné se na něj dívat jako na vizionáře v ochraně přírody, který se významně podílel na rozvoji třídění odpadů ve Vsetíně, mimo to dohlížel na stav rizikových sesuvů na Vsetínsku. Mezi významné publikační počiny patří kniha Příroda Valaška, kde byl jedním z hlavních autorů. Popsal zde mimo jiné jedinečné rozšíření hmyzu po Valašsku. Drobné entomologické výzkumy realizuje dodnes, své poznatky přenáší do lektorské činnosti.

Podílel se na budování přírodovědných expozic v budovách Muzea regionu Valaška. K tomu je mnoholetým členem Komise životního prostředí Rady města Vsetína, kde k jeho tématům stále patří likvidace odpadů a rozumná ochrana zeleně a přírody ve Vsetíně. Slovo rozumná v jeho případě je velmi významné, protože dokáže jedinečně skloubit pohled ochránce přírody, ekonomického pohledu a rozvoje společnosti. Jako vizionářské názory budou doceněny až za mnoho let.

Jiří Trezner je člověk na svém místě. Pro blízké spolupracovníky má vlídná slova, umí povzbudit, dokáže lidi vést, ale zejména motivovat. Svým přístupem inspiruje nejednoho člena Komise životního prostředí.

V letošním roce dosáhl již důchodového věku, přesto zůstává aktivní jak v muzeu, tak v odborné komisi ve Vsetíně. Před sebe si dává mnoho malých cílů, ale jeden hlavní. Po 23 letech poskládat skupinu odborníků, která by aktualizovala publikaci Příroda Valaška.

Kategorie 5 VEŘEJNÁ SPRÁVA / POLITIK

Nominováni byli:

» Ing. Milan Daňa Obec Liptál, starosta

Obec Liptál se nachází v okrese Vsetín ve Zlínském kraji, přibližně 9 km jihozápadně od Vsetína v údolí potoka Rokytenka. Žije zde 1552 obyvatel. V roce 2006 se stala vesnicí roku. Obec žije aktivním občanským a kulturním životem. Podpora spolků a projektů je jedinečná. Proběhla obnova kulturního areálu, obnova a rozšíření sportovního areálu, opravy komunikací i osvětlení. Obec pravidelně pečuje o zeleň, byl vysazen obecní sad, pořádá brigády i úklidové akce, komunikuje s občany. V obci se pořádají Liptálské slavnosti, letos 55. ročník, poslední dva roky se místní skupina nadšenců snaží oživit Zámek v centru obce, postavený na konci 17. století – akce pro děti a rodiny s dětmi, večerní prohlídky, Svatojánskou noc atd. V říjnu zde slavnostně otevřeli Muzeum Jana Kobzáně.

Kategorie 6 ŽÁK ZÁKLADNÍ/STŘEDNÍ ŠKOLY

Nominováni byli:

» Viola Burdová, Jana Trefilová, Matyáš Chovanec, Boris Matyska žáci 5. ročníku 2023/2024, Základní škola a Mateřská škola Chorně, okres Vsetín, p.o., Chorně 116, 75642, zschoryne@tiscali.cz

Tým Světové školy, který realizoval projekt „PRO KRAJÁNKY“. Jako tým byli vyzrálí, zodpovědní, skvělí. . .
Jejich projekt byl smysluplný, dojemný, zapojili do něj mladší spolužáky, své rodiny i veřejnost.

